

ความผูกพันต่อองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล
ส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น¹

ORGANIZATIONAL COMMITMENT AFFECTS THE WORK EFFICIENCY OF
PERSONNEL IN SUB-DISTRICT HEALTH PROMOTING HOSPITAL
NONG RUEA DISTRICT AREA KHON KAEN PROVINCE

นรินทร์ แข็งแรง²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น การศึกษาในครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ข้าราชการ ลูกจ้างชั่วคราว (สายงานหลัก) และพนักงานจ้าง (สายงานสนับสนุน) จำนวน 95 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า 1) ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความผูกพันต่อองค์กร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร , ด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กร และด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 กล่าวคือ หากบุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรเป็นอย่างดี ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด

คำสำคัญ: ความผูกพันต่อองค์กร , ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่องความผูกพันต่อองค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโทหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดจังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This research study the objectives of the study are 1) To study the relationship to the organization of personnel in the Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province. 2) To study the efficiency in the work of personnel in the Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province. 3) To study organizational commitment. Affecting the work efficiency of personnel in the Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province. This study collected data using a questionnaire. The sample groups used were civil servants, temporary employees (main line of work), and hired employees. (Support Line) number of 95 people. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation. Pearson correlation statistic and multiple regression analysis.

The results of the study were as follows: 1) Organizational commitment of personnel in Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province overall is at the highest level. 2) Efficiency in the work of personnel in the Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province overall is at the highest level. 3) Commitment to the organization in 3 areas: closenessbe one with the organization, in relation to the organization and loyalty to the organization with the efficiency of work of personnel in the Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province with a statistical significance level of 0.05, that is, if personnel have good commitment to the organization It will affect the performance of personnel in the Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province it is efficient and achieves according to the goals set by the organization.

Key words : Organizational commitment, Work efficiency of personnel in Sub-district Health Promoting Hospital Nong Ruea District area Khon Kaen Province.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในปัจจุบัน สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลต่อทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในองค์กรมากขึ้นเพื่อความสามารถในการอยู่รอดและก้าวหน้าขององค์กร ทุกองค์การต่างก็ต้องการปรับตัว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบาย รูปแบบการบริหาร โครงสร้างองค์กร บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน การบริหารองค์การในปัจจุบันเพื่อให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้น การบริหารทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นสิ่ง

สำคัญอย่างยิ่ง การบริหารบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ขององค์การให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จะเห็นได้ว่าองค์การที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานนั้น สิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากคือ ผู้ปฏิบัติงานในองค์การ ผู้บริหารจึงต้องมีแนวทางในการรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้คงอยู่กับองค์การ โดยมุ่งให้ความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับบุคลากร ซึ่งประเด็นที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากคือ ความผูกพันต่อองค์การ เนื่องจากการสร้างความผูกพันต่อองค์การถือเป็นสิ่งสำคัญเป็นตัวผสมผสานความเป็นอันหนึ่งเดียวกันขององค์การ หากบุคลากรในองค์การมีความผูกพันต่อองค์การ ปฏิบัติงานเพื่อองค์การด้วยความทุ่มเทและเต็มใจรวมถึงตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ การดำเนินงานขององค์การนั้นย่อมมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างแน่นอน

การดูแลสุขภาพถือเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของประชาชน การมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดให้กับประชาชนในพื้นที่และต่อองค์การ เพราะโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นสถานบริการปฐมภูมิที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด มีสถานที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านตำบล ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลสุขภาพประชาชนครอบคลุมทั้ง 5 มิติ คือ การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ เป็นหน่วยงานที่ดูแลประชาชนตั้งแต่อยู่ในครรภ์ เกิดการดำรงชีพจนกระทั่งเสียชีวิต อาทิ การตรวจรักษาโรค การให้บริการหญิงตั้งครรภ์ การให้วัคซีนเด็ก การดูแลโภชนาการ งานสุขภาพในโรงเรียน การคุ้มครองผู้บริโภค การให้บริการคลินิก โรคความดันโลหิต โรคเบาหวาน การดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ การให้บริการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก การฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งนี้ ยังให้บริการอื่นๆ ให้กับชุมชน ซึ่งภารกิจทั้งหลายเหล่านี้ดำเนินการตั้งแต่กระบวนการวางแผน ดำเนินงาน ติดตามประเมินผล บังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ เพื่อการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและร่วมสนับสนุนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งด้านบริหาร บริการ และวิชาการ โดยบูรณาการงานทุกภาคส่วน เพื่อผลสัมฤทธิ์ของงานตามเป้าหมาย และตอบสนองความจำเป็นทางด้านสุขภาพของประชาชนขั้นพื้นฐานในลักษณะผสมผสาน มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องของกิจกรรมด้านสุขภาพ ในลักษณะแบบองค์รวม ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวก และมีระบบการให้คำปรึกษา และส่งต่อ ทั้งนี้เพื่อการสร้างสุขภาพและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชน เพื่อป้องกันหรือลดปัญหาที่ป้องกันได้ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม โดยประชาชนมีส่วนร่วมและเป็นการบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One stop service) ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เกี่ยวกับการยอมรับเป้าหมายค่านิยมขององค์การ การมีความจงรักภักดี การรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ และการพร้อมทุ่มเทความสามารถในการปฏิบัติงานให้กับองค์การ เพราะความผูกพันต่อองค์การมีส่วนสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร การศึกษาด้านนี้จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการวิจัยเพื่อสร้าง

ความเข้าใจและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จะสามารถทำให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุข เกิดความผูกพันทางจิตใจรู้สึกว่าคุณค่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร มีความกระตือรือร้นทุ่มเทในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานนั้นประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายตามที่องค์กรคาดหวังไว้ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กร จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษาความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เพื่อทราบถึงความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเพื่อใช้ประกอบการพัฒนาบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ต่อไป

คำถามในการวิจัย

ความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

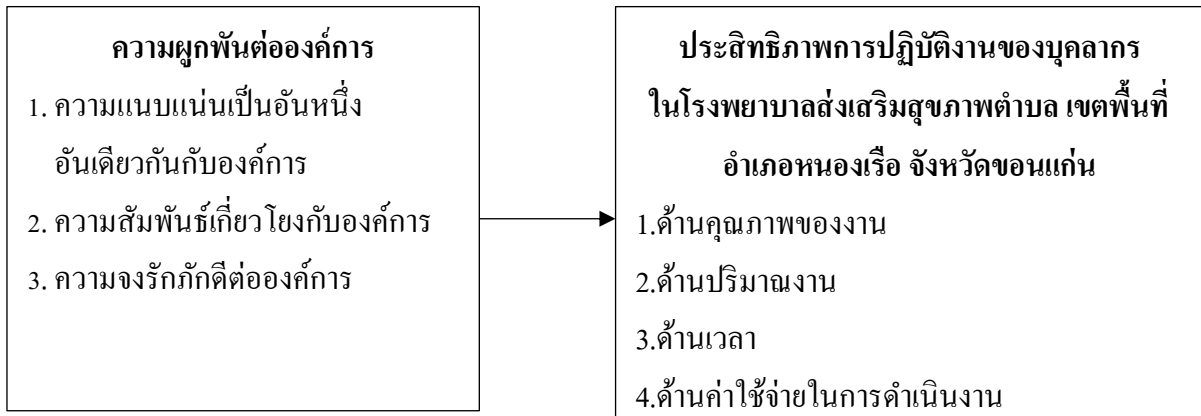
1. เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กร กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
3. ข้อมูลทั่วไปของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ บุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 แห่ง จำนวน 126 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 15 แห่ง คัดสรรส่วน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane (1970) กำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ด้วยค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 เมื่อแทนค่าในสูตรของ Taro Yamane แล้วได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 95 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ

ความผูกพันต่อองค์กร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร
- 2) ด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กร
- 3) ด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านคุณภาพของงาน
- 2) ด้านปริมาณงาน

3) ด้านเวลา

4) ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด จำนวนทั้งสิ้น 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรืออื่น ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้ดียิ่งขึ้น

โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 แต่ละข้อคำถาม ได้ออกแบบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.1 ความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แนวคิด สำนวนภาษา และการใช้ข้อความที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยได้ทำการปรึกษาและสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงทำการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือกับกลุ่มทดสอบ

4.2 ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot test) กับกลุ่มทดสอบจำนวน 30 คน โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งจะยอมรับการทดสอบเมื่อมีค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 (บุญเรียง, 2543) เพื่อสามารถสื่อสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือด้วยวิธีการดังกล่าว ได้ค่าดังนี้

ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.969	35

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 95 คน การแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลนั้น รวบรวมจนครบจำนวน 95 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 95 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ความผูกพันต่อองค์กร และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน จากเอกสารรายงาน ตลอดจนรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง และจากวารสารของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและการวิเคราะห์สรุปผล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

เพื่ออธิบายความคิดเห็นของคำตอบเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายระดับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลระดับความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และความเห็นเกี่ยวกับ ความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

6.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเพื่อพยากรณ์ถึงความผูกพันต่อองค์การส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (pearson Product – Moment Correlation Coefficient) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการทดสอบเพื่อวัดระดับความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปร มีเกณฑ์การพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีดังนี้

การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับความสัมพันธ์
0.100 – 0.399	ต่ำ
0.400 – 0.599	ปานกลาง
0.600 – 0.999	สูง

6.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการ ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ และมีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 11-15 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.63 เรียงลำดับ คือ ด้านความจงรักภักดีต่อองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 รองลงมา คือ ด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และ สุดท้าย ด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์การ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมทั้งหมดมีค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.80 เรียงลำดับ คือ ด้านค่าใช้จ่ายในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 รองลงมา คือ ด้านปริมาณงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 , ด้านคุณภาพของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และสุดท้าย คือ ด้านเวลาที่ใช้ในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70

4. ผลการทดสอบสมมติฐานความผูกพันต่อองค์กร ด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า p-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า α ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กับองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการทดสอบสมมติฐานความผูกพันต่อองค์กร ด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า p-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า α ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. ผลการทดสอบสมมติฐานความผูกพันต่อองค์กร ด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า p-value = 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า α ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาความผูกพันต่อองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตพื้นที่อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

องค์กรควรให้ความสำคัญกับความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร , ด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กร และด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร โดยรายละเอียดในแต่ละด้านจะประกอบด้วย

1. ความผูกพันต่อองค์การด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์การ องค์การควรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ที่ดีอันจะนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์การตั้งไว้ ควรสร้างการรับรู้ถึงความสำเร็จขององค์การให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ถึงความสำเร็จและเชื่อว่าองค์การของตนนั้นถือเป็นองค์การที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งจะเป็แรงผลักดันให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

2. ความผูกพันต่อองค์การด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์การ องค์การควรมีการกระตุ้นหรือมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นทุ่มเททำงานในหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เช่น มีการมอบรางวัลให้บุคลากร ที่มีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน เป็นต้น ควรมีการสร้างเชื่อให้กับบุคลากรว่า อนาคตขององค์การ คืออนาคตของบุคลากรเช่นกัน เช่น สร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับบุคลากร อาทิ เงินเดือน ค่าตอบแทนต่างๆ เพื่อให้บุคลากรมีความเชื่อว่า อนาคตของบุคลากรส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับอนาคตขององค์การเช่นกัน ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความผูกพันต่อองค์การด้านความจงรักภักดีต่อองค์การ องค์การควรมีการสร้างให้บุคลากรมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์การ และมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ อาทิ ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก ส่งเสริมการเป็นบุคลากรที่ดี ส่งเสริมความรู้ความสามารถ สร้างขวัญและกำลังใจ และสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

องค์การควรให้ความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายขององค์การ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะทางนโยบาย ดังนี้

1. องค์การควรมีแผนการปฏิบัติงานในด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยผ่านช่องทางการสื่อสารให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น Line หรือ Facebook เพื่อที่จะได้เกิดการสื่อสารสองทางทำให้ผู้บริหารได้รับทราบความคิดเห็นของพนักงานอย่างแท้จริง

2. องค์การควรมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสม ให้แก่บุคลากร โดยกำหนดขอบเขต ความรับผิดชอบให้ชัดเจน เปิดโอกาสให้ระดับผู้ปฏิบัติงานแสดงความคิดเห็นและร่วมวางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับนโยบายขององค์การมากขึ้น

3. จัดทำโครงการเส้นทางความก้าวหน้าของบุคลากรทุกระดับ เพื่อให้บุคลากรมองเห็นภาพความก้าวหน้าในอนาคตของตนเองชัดเจนมากขึ้น

4. ควรมีนโยบายที่ชัดเจน ในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เช่น ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ แก่บุคลากร ที่จะส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การและลดอัตราการลาออกจากการให้น้อยลง

5. ควรส่งเสริมปรับปรุงระบบการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์การ

6. ควรศึกษาปัจจัยในด้านต่างๆ ที่สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน รับฟังปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ระหว่างการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึง ความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์กันกับประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความแนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร ด้านความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์กร และด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร ฉะนั้นการวิจัยครั้งต่อไป จึงควร ทำการศึกษาวิจัยด้านอื่นๆ นอกเหนือจากงานวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้อาจจะต้องศึกษากลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- ฉพิสา สุทธอนันต์โกกีน และภมร ชันชะหัตต์ (2564) ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนที่มีผลต่อประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารสงเคราะห์ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี. 13(1),23-28
- จิตภาพร เกษประดิษฐ์ (2563) อิทธิพลของสวัสดิการ วัฒนธรรมองค์กรที่มี ความสัมพันธ์ต่อความผูกพัน ในองค์กร ของพนักงานสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการจัดการ,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉัตรชัย เหล่าเขตการณ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายการเดินรถ องค์กรขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ สาย 80. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี ปีที่ 8 ฉบับที่ 16 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2557. หน้า 111-120.
- ทิพวรรณ ศิริคุณ. (2550). “คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษากรณีบริษัทบริหาร สินทรัพย์สถาบันการเงิน.” วิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา อุดสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาเศรษฐ์ วัฒนพงศ์สถิต. (2553). ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นลพรรณ บุญฤทธิ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะวิทยาลัย พาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ประพันธ์ ชัยกิจอุราใจ (2561) คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรและประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม. วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ผกาทิพย์ บัวพงษ์และกฤษดา เขียรวัฒนสุข (2564) การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรและแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของนักวิจัยในสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. วารสารสังคมนักวิจัย ปีที่ 26 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มีนาคม 2564.
หน้า 179 - 194

พระมหาคณาธิป จันทร์สง่า (2561) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขต
สัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสยาม.

พฤติสิทธิ์ อุทุม. (2559). “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สระแก้ว” งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัย
การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

มาลินี นกศิริ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ธรรมรักษ์ ออโตพาร์ท
จำกัด. ประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการ ระดับชาติและนานาชาติ ประจำปี
2558. หน้า 638 – 645.

เมธี ไพรัชิต. (2556) การหาปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน
กรณีศึกษา: บริษัท สุธานี จำกัด .สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ธนบุรี.

ระวีวรรณ ศรีคต. (2558). ปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐาน
การศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 10 (ฉบับที่ 2 กรกฎาคม –
ธันวาคม 2558), 75-90

สมเกียรติ แก้วหอม. (2555). แนวความคิดทฤษฎีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน. เข้าถึงได้จาก
http://sukanrat.blogspot.com/2012/09/blog-post_804.html

อุสุมา ศักดิ์ไพศาล. (2556). คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน
บริษัท อินเตอร์ เรียลตี้ แมเนจเม้นท์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Peterson, E., & Plowman, E.G. (1989). Business organization and management. Homewood, Illinois:
Richard D. Irwin.